

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΟΝ ΝΙΚΟ ΛΥΓΕΡΟ

Νίκος Λυγερός. 189 Ι.Ο. Αριθμός που αντιστοιχεί σε έναν από 80.000.000 ανθρώπους του πλανήτη. Κανονικά η Ελλάδα δεν δικαιούται να έχει έναν τέτοιο με τα 10.000.000 πληθυσμό που έχει. Γεννήθηκε στο Βόλο. Έλληνας της Οικουμένης. Οι περισσότεροι τον φοβούνται. Τους πιάνει δέος μπροστά σ' αυτή την γιγαντιαία νοημοσύνη. Ο ίδιος όπως πάντα ατάραχος, το αντιμετωπίζει ψύχραιμα. Λέει πως σε κάποιον έπρεπε να υπάρχει κι αυτό.

Γνωσιολογία απέραντη ξεκινάει από τα Μαθηματικά με μια εξακτίωση μεταπτυχιακών γνώσεων από την γλωσσολογία, φιλοσοφία μέχρι βιοηθική.

Κι όμως υπάρχουν άγνωστες λέξεις και γι' αυτόν. Είναι το εγώ, η έπαρση, η αλαζονεία, η απροθυμία, η χλιδή.

Τι ευλογία για το έθνος μας όταν την νοημοσύνη του που του δίνει τεράστιες δυνατότητες σκέφτεται να την χρησιμοποιεί για τον άνθρωπο και την ανθρωπότητα! **Όταν η υψηλή νοημοσύνη παράγει στον Ν. Λυγερό αλτρουισμό όπως ο ίδιος δηλώνει.**

Όταν το βιώσεις αυτό ξεπερνάς την πρώτη εντύπωση που σε κάνει βουβό από το δέος, ιδίως όταν γνωρίζεις πόσο ζυγίζει το βιογραφικό του.

Ευαισθητοποιημένος από την γενοκτονία των Ποντίων και των Αρμενίων, σκέφτεται να αφιερώσει αρκετό μέρος των δυνάμεών του προς αυτή την κατεύθυνση μέσω του ιδρύματος "Αλτρουισμός ,,"

Παιδιά με ειδικές ανάγκες. Ευαισθητοποιημένος στο έπακρο. Με μεταπτυχιακό στην βιοηθική γνωρίζει πολύ καλά τις ανάγκες αυτών των παιδιών και πώς αυτά θέλουν να τους φέρονται οι άλλοι. Πληγώνεται βλέποντας πως εξυπηρετούνται πολλές φορές από "ανίδεους ,," που αντί να τα βοηθήσουν τα πληγώνουν ακόμη περισσότερο.

Ξεπερνώντας την τεράστια δυσκολία να διδάσκει σε "καρκινοπαθή παιδιά,, σε απερίγραπτες ψυχολογικές συνθήκες καταφέρνει με τρόπο μοναδικό να εκτροχιάσει τα παιδιά από το πρόβλημά τους.

Όταν στα δύο του χρόνια έπαιξε σκάκι, έχει δίκιο να λέει πως γεννήθηκε γέρος μα όταν τον ακούς στα 37 χρόνια του να μιλάει για διδασκαλία και να διδάσκει νοιώθεις πράγματι ότι ακούς έναν πολύπειρο σοφό γεροδάσκαλο.

Στρατηγικός σύμβουλος στην Κύπρο. Από τους λίγους που διάβασε το σχέδιο Ανάν, εντοπίζοντας ανάμεσα στις 10.000 σελίδες αντιφάσεις και παγίδες. Το όχι είναι η προφανής απάντηση για τον πανέξυπνο Έλληνα μαθηματικό, που το αντιμετώπισε σαν πρόβλημα της επιστήμης.

Γνώστης στρατηγικής που σε συνδυασμό με τον μοναδικό δείκτη νοημοσύνης που διαθέτει τον κάνουν πολύτιμο καθηγητή στην Ακαδημία Αστυνομίας. Η στρατηγική των παιγνίων ευχάριστη ενασχόληση, όπως η κρυπτογραφία, χάος και πολυπλοκότητα.

Κινείται σε σιδηροτροχιά, είναι άνθρωπος τρένο. Αποκλείεται να τον παρεκκλίνεις από τον τρόπο ζωής του και τους στόχους του. Καθαρά ανθρωποκεντρικός, όλα στρέφονται γύρω από την ανθρωπότητα.

Οπλοστάσιό του στον αγώνα του η πλούσια γνωσιολογία του, η μαθηματική σκέψη, η πολιτική σκέψη, η υψηλή νοημοσύνη του, το ψυχικό του σθένος.

Η πεμπτουσία στο ανθρώπινο ον που ακούει στο όνομα Λυγερός είναι ο αλτρουισμός. Χαρίσματα σπάνια στο χώρο της επιστημονικής κοινότητας.

Επιτεύγματά του στα Μαθηματικά. Ρεκόρ στη θεωρία αριθμών (ανακάλυθη 10 διαδοχικών πρώτων αριθμών σε αριθμητική πρόοδο) στη συνδυαστική (απαρίθμηση των πόσων με 14 στοιχεία, απαρίθμηση των μεικτών μοντέλων με 10 στοιχεία) στην άλγεβρα (απαρίθμηση των Ην-ομάδων τάξης 3, απαρίθμηση των αβελιανών υπερομάδων τάξης 4), κλπ.

Ακόμη και η ευγένεια παρακάμπτεται προκειμένου να μην παρεκκλίνει από το στόχο του. Γι' αυτό δεν τον ενδιαφέρει η γνώμη των άλλων για το ντύσιμό του ή το ύφος του, οι όποιες άλλες αντιδράσεις του που κρίνονται από ορισμένους. Ξέρει πως δεν ήρθε σ' αυτό τον κόσμο για τα τετριμμένα. Αφού ο Θεός του έδωσε το μεγάλο αυτό χάρισμα πρέπει να το προσφέρει στον άνθρωπο και την ανθρωπότητα. Αυτός είναι ο Νίκος Λυγερός, ο Έλληνας της ανθρωπότητας, η οποία προσδοκά πολλά από αυτόν και η ιστορία ετοιμάζει μία χρυσή σελίδα γι' αυτόν.

Αγαπά τη Θράκη και θεωρεί πατρίδα κάθε τόπο στον οποίο υπάρχουν φίλοι του.

Αναφέρω παρακάτω απαντήσεις του σε ένα ανθολόγιο ερωτήσεων από ορισμένες συνεντεύξεις του.

Ηλεκτρονική επικοινωνία με μαθητές.

Από τον Γιώργο 10 ετών.

Πώς μπορείς να επικοινωνήσεις με κάποιον που δεν είναι τόσο έξυπνος όσο εσύ;

Αν δεν μπορούσα να το κάνω δεν θα σου απαντούσα. Όμως σου απαντώ και με καταλαβαίνεις, άρα ή έχουμε την ίδια νοημοσύνη ή τα κατάφερα...

Από τον Θοδωρή 11 ετών.

Πόσα πτυχία έχεις;

Τα πτυχία δεν έχουν σημασία, ούτε καν τι έμαθες, μα τι κατάλαβες! Άρα πρέπει να ρωτάς: πόσα πράγματα κατάλαβες;

Από τη Ραφαέλα 11 ετών.

Πως σκεφτήκατε να γίνετε μαθηματικός;

Η σκέψη μας είναι ήδη μαθηματική και τα μαθηματικά βλέπουν τη σκέψη. Διότι κοιτάζουν την ουσία.

Από τον Γιώργο 9 ετών.

Γιατί σπούδασες μαθηματικός;

Για να δω την ουσία του κόσμου.

Ποια είναι η ουσία του κόσμου;

Η εξέλιξή του! Διότι η πορεία είναι ήδη ένας στόχος!

Πόσο καιρό σου παίρνει να γράψεις ένα ποίημα;

Δεν είναι το γράψιμο που παίρνει χρόνο είναι η σκέψη. Σκέφτομαι και μετά γράφω. Άρα σκέφτομαι πολύ και γράφω γρήγορα.

Από τον Αγαμέμνονα.

Πού σου αρέσει περισσότερο: στην Κύπρο, Ελλάδα ή Γαλλία;

Μου αρέσουν τα μέρη όπου ζουν οι φίλοι μου. Εκείνα μόνο έχουν σημασία. Εκεί είναι τα ανθρώπινα νησιά.

Από την συνέντευξή του στον Λούης Γκόμεζμπεκ στην «Άλλη εποχή».

Το δικό σας I.Q. είναι 189 και του Αϊνστάιν ήταν 164.

Δε νομίζω ότι τα νούμερα κάνουν μια περίληψη του ανθρώπου. Επιπλέον, για εμένα ο Αϊνστάιν είναι δάσκαλος, όσον αφορά την εξέλιξή μου, αλλά δεν το μοντελοποιώ σε σχέση με το 164. Σημασία δεν έχει μόνο η δυνατότητα αλλά τι παράγει σαν έργο. Το 164 σημαίνει ότι είσαι ένας άνθρωπος στους 30.000. Ο Αϊνστάιν απέδειξε πως στην ουσία, είχε υψηλότερο I.Q. από αυτό που κατείχε.

Είπατε επίσης ότι ένας ενήλικας άνθρωπος ξέρει το I.Q. που κατέχει. Θέλω να σας πω ένα παράδειγμα που ανακάλυψα στην πορεία των ερευνών μου. Ένας βοσκός στη Γαλλία είχε υψηλό I.Q. αλλά δεν το ήξερε κανείς, απλούστατα ήταν απομονωμένος από την κοινωνία ...

Την ξέρω την περίπτωση. Αυτός ο βοσκός σε κάποια φάση έπρεπε να πάει στρατό, στη Γαλλία οι φαντάροι κάνουν τεστ νοημοσύνης, έτσι ανακάλυψαν ότι κατείχε υψηλό I.Q., έκανε εντατικά μαθήματα και τώρα είναι σύμβουλος για τα αστροναυτικά δεδομένα της Γαλλίας.

Είστε μαθηματικός, όπως θα μπορούσε να περιμένει κανείς από έναν άνθρωπο με τέτοιο I.Q. Δεν σας εμποδίζουν τα μαθηματικά να κάνετε άλλα πράγματα;

Αντιθέτως, τα μαθηματικά είναι ένας κοινός πυρήνας πολλών πραγμάτων και τα χρησιμοποιώ σαν βάση, σαν γνωστικό υπόβαθρο που μου επιτρέπει μετά να έχω προεκτάσεις σε άλλους τομείς.

Μια που αναφερόμαστε στα μαθηματικά, θέλω να ρωτήσω το εξής: Γιατί δεν αγαπούμε τα μαθηματικά; Γιατί συνήθως δεν είναι αρεστά στα παιδιά;

Τα μαθηματικά ασχολούνται με την ουσία. Στο κοινωνικό μας πλαίσιο δεν μας ενδιαφέρει η ουσία, προτιμούμε πράγματα που είναι πιο επιφανειακά. Συνεπώς υπάρχει μια αναμενόμενη δυσκολία στην αντιμετώπιση των μαθηματικών εφόσον δε συμπίπτουν με τα κοινωνικά δεδομένα. Αυτός που αγαπά τα μαθηματικά αγαπά την αλήθεια, την ερευνά και θέλει να την εμβαθύνει, δηλαδή, χρειάζεται να χάσει χρόνο στην ουσία για να κερδίσει μετά στη σκέψη. Εμείς είμαστε πιο πολύ του να μην χάνουμε χρόνο παρά να κερδίζουμε στη σκέψη.

Μήπως δεν μας μαθαίνουν την αγάπη προς τα μαθηματικά για να μην ψάξουμε την αλήθεια;

Δεν νομίζω, δεν είναι θέμα μόνο της εκπαίδευσης, είναι κάτι πιο ουσιαστικό. Τα μαθηματικά λειτουργούν σαν μια ανεξάρτητη οντότητα, σαν ένας πυρήνας γνωστικός, εκεί οι δυσκολίες υπάρχουν γιατί ασχολούμαστε με κάτι αφαιρετικό. Άρα δεν είναι επειδή δεν μας τα διδάσκουν σωστά, υπάρχει ούτως ή άλλως μια δυσκολία εξορισμού. Με το θέμα της αλήθειας έχετε δίκιο εν μέρει, διότι τα μαθηματικά, με τις προεκτάσεις που έχουν στην πραγματικότητα -π.χ. η πολεμική στρατηγική-, φοβίζονται διότι ελέγχουν την ουσία. Αυτός που έχει την εξουσία φοβάται αυτόν που έχει την ουσία.

Ξέρω ότι κατέχετε διάφορα ρεκόρ στα μαθηματικά, στην θεωρία των αριθμών, στην άλγεβρα, στη συνδυαστική.

Στην ουσία είναι αλγόριθμοι που χρησιμοποιούνται στην πληροφορική και αποτελούν το τελικό σύστημα μιας αφαιρετικής διαδικασίας. Αυτοί αριθμοί προέρχονται από μαθηματικά θεωρήματα και μας επιτρέπουν να βρούμε τιμές. Οι τιμές που θεωρούνται καινούργιες ή καινοτόμες αποτελούν ρεκόρ.

Τα μαθηματικά μάλλον δεν είναι το στοιχείο μας... Είστε και γλωσσολόγος κ. Λυγερέ και θέλω να ρωτήσω ποιος είναι ο συνδυασμός των μαθηματικών και της γλώσσας;

Νομίζω πως συνδυασμός είναι η σωστή λέξη, γιατί στην ουσία τα μαθηματικά είναι συνδυασμός των αριθμών, ενώ η γλώσσα είναι ο συνδυασμός των λέξεων. Ακόμα και στα μαθηματικά έχουμε τη θεωρία των λέξεων. Επιπλέον, στη γλωσσολογία σύμφωνα με τη generative grammar του Chomsky, υπάρχουν μαθηματικά πολύ δύσκολα να κωδικοποιηθούν και τα γνωρίζουμε ως γλωσσολογικά δεδομένα. Η γλωσσολογία είναι η πιο κωδικοποιημένη από τις επιστήμες που ασχολούνται με τον άνθρωπο.

Μπορείτε να μας πείτε ένα παράδειγμα συγκεκριμένα με την ελληνική γλώσσα;

Όταν ασχολείσαι με τη γλωσσολογία μπορείς να ασχολείσαι με την αποκρυπτογράφηση. Ένα παράδειγμα είναι η γραμμική Β που ανακάλυψε ο Ventris το 1952. Η γραμμική Β λοιπόν ήταν μια αρχαία μορφή της ελληνικής γλώσσας την οποία ονομάζουμε μυκηναϊκή. Εγώ ασχολούμαι με τη γραμμική Α –μινωική- που δεν έχει ακόμα αποκρυπτογραφηθεί.

Έχετε γράψει θέατρο, ποίηση, ορατόρια, όπερες, κλπ.

Η κάθε μορφή γραφής είναι ένας τρόπος έκφρασης. Ασχολούμαι με τον άνθρωπο και νομίζω πως δεν πρέπει να επικεντρωθούμε μόνο σ' ένα εργαλείο στην αναζήτηση της ουσίας του. Το κάθε ένα από αυτά τα στοιχεία έχει την ελευθερία του. Η ποίηση στο λόγο, το θέατρο στο διάλογο και στην έννοια της ομάδας, το ορατόριο με λιτό τρόπο χρησιμοποιεί τη μουσική και η όπερα το ενισχύει. Όλα αυτά είναι ένα σύστημα που εμπλουτίζει τον απλό λόγο, αλλά προς την ίδια κατεύθυνση, δηλαδή, τη μελέτη του ανθρώπου.

Δηλαδή το μόνο ενδιαφέρον σας είναι οι άνθρωποι και η σχέση μεταξύ τους;

Το μόνο που μ' ενδιαφέρει είναι η ανθρωπότητα...

Έχετε δημοσιεύσει επίσης πάνω από 1,500 άρθρα όλων των ειδών. Πότε προλαβαίνετε να τα κάνετε όλα αυτά;

Μέσα σε μια ζωή...

Μια ζωή όμως μπορεί να είναι μικρή...

Εγώ γέρασα...

Στα 37 σας χρόνια;

Γεννήθηκα γέρος...

Δηλαδή;

Όταν υπάρχει ανάγκη για βοήθεια συνήθως αναζητούμε το γέρο, το σοφό. Μπορεί να είσαι μικρός στην ηλικία αλλά μεγάλος στη νοημοσύνη. Αυτή η ανάγκη υπήρχε πολύ γρήγορα σ' εμένα και έπρεπε ν' ανταποκριθώ.

Είπατε τη λέξη σοφός, αλλά έχουμε παραδείγματα μορφωμένων ανθρώπων οι οποίοι δεν ήταν πάντα σοφοί... Πώς πετυχαίνεται αυτός ο συνδυασμός;

Νομίζω πως τα δυο πράγματα αναγκαστικά συμπίπτουν. Εγώ είμαι πιο πολύ της σχολής του Προμηθέα, η οποία λέει ότι η νοημοσύνη πρέπει να παρεμβαίνει στην πραγματικότητα, αλλιώς δεν έχει νόημα για την ανθρωπότητα. Δεν έχει καμία αξία να είσαι γνώστης ενός αντικειμένου και αυτό το αντικείμενο να παραμένει σε μια βιβλιοθήκη.

Η νοημοσύνη όμως δεν είναι θέμα καλλιέργειας. Ή γεννήθηκες με αυτήν ή όχι.

Δεν υπάρχει μόνο η νοημοσύνη, υπάρχει ο στοχασμός. Είτε γεννιέσαι έξυπνος είτε όχι, πρέπει να είσαι στοχαστής. Ο στοχασμός δεν προέρχεται μόνο από τη νοημοσύνη, προέρχεται από τη μάθηση καινούργιων δεδομένων που ανατρέπουν της αντιλήψεις σου, επιτρέποντας να ξεπεράσεις πολλά εμπόδια. Με τη μεθοδολογία μπορείς να καταφέρεις πράγματα, αυτό δε αλλάζει όμως το δείκτη νοημοσύνης σου, απλώς σαν νοητικό σχήμα είσαι πιο αποτελεσματικός.

Είστε ένας πολύπλευρος άνθρωπος. Τι άλλο θέλετε να κάνετε;

Μόνο να βοηθήσω την ανθρωπότητα...

Ο Νίκος Λυγερός θα μείνει στην ιστορία ως ένας άνθρωπος που πάλεψε για τον άνθρωπο;

Σημασία έχει το έργο, ο σκοπός μου είναι η εξέλιξη. Εάν ο Λυγερός μπορεί να προσφέρει κάτι στην ανθρωπότητα ας το προσφέρει, ακόμα και αν δεν υπάρχει το όνομά του. Ξέρετε, εμένα μου αρέσουν πολύ οι αγιογραφίες...

Γιατί;

Είναι ανώνυμες...

Σας ευχαριστούμε πολύ.

Από την συνέντευξή του στην Έλενα Σολωμού.

Ως παιδί διαφέρατε από τους υπόλοιπους συμμαθητές σας; Σας άρεσε περισσότερο το διάβασμα ή η διασκέδαση; Ησασταν αυτό που λέμε... σπασικλάκι;

Δεν ήμουν ποτέ μαθητής με την κλασική έννοια. Όπως γεννήθηκα γέρος, γεννήθηκα και δάσκαλος. Αγαπώ τους ανθρώπους και ό,τι ανακαλύπτω το κάνω για να βοηθήσω την ανθρωπότητα. Όπως πήγαμε στο εξωτερικό, η γλώσσα μου επέτρεψε να μη φαίνομαι τόσο παράξενος. Διότι είμαι ανθρωπίνος, πολύ ανθρωπίνος όπως έλεγε ο Nietzsche. Όχι όμως τα μαθηματικά.

Αν σκεφτούμε απλά ότι το τεστ νοημοσύνης το κάνει έστω το 10% του ελληνικού πληθυσμού. Πως μπορούμε να πιστέψουμε ότι είστε ο άνθρωπος με τον υψηλότερο δείκτη στην Ελλάδα;

Δεν υπάρχει λόγος να το πιστέψετε. Πιστεύουμε μόνο αυτά που δεν βλέπουμε. Για αυτά που βλέπουμε, η πίστη δεν είναι χρήσιμη. Για σας, είμαι μόνο και μόνο αυτό που κατανοείτε. Διότι βλέπουμε μόνο ό,τι κατανοούμε.

Ο δείκτης νοημοσύνης σας σήμερα είναι υψηλότερος από τότε που τον μετρήσατε; Θέλω να πω, το τεστ αυτό επαναλαμβάνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα;

Ο δείκτης νοημοσύνης παραμένει σταθερός. Η νοημοσύνη δεν αλλάζει. Αυτό που αλλάζει είναι η σκέψη διότι με τα νοητικά σχήματα ξεπερνά τα εμπόδια που έχει εντοπίσει η νοημοσύνη. Η νοημοσύνη παράγει προβλήματα και η σκέψη τα λύνει. Η νοημοσύνη είναι μια ανοικτή δομή κι ο στοχασμός οι προεκτάσεις της.